

Závěrečné stanovisko s návrhem opatření k nápravě ve věci ochranného pásma vodního zdroje

A. Závěry šetření

Dne 12. 7. 2017 jsem vydal zprávu o šetření, v níž jsem posoudil podnět paní. A., bytem xxx (dále jen „stěžovatelka“), který se týkal postupu Městského úřadu Vimperk (dále jen „vodoprávní úřad“). Stěžovatelka se na vodoprávní úřad obrátila v souvislosti s existencí ochranného pásma vodního zdroje na svých pozemcích. Stěžovatelka žádala vodoprávní úřad o potvrzení, že na jejím pozemku p. č. Z v k. ú. Y¹ se ochranné pásmo I. stupně nenachází. Dále požádala vodoprávní úřad, aby ochranné pásmo vodního zdroje I. i II. stupně zrušil.

Dospěl jsem k závěru, že vodoprávní úřad posoudil existenci ochranného pásma vodního zdroje správně. Ochranné pásmo I. stupně na pozemku p. č. Z a ochranné pásmo II. stupně na pozemku p. č. X skutečně existují. Tato ochranná pásma byla zřízena již v roce 1993 rozhodnutím Okresního úřadu Prachatice² a nebyla dosud zrušena. Vodoprávní úřad se však neseznámil se skutečným stavem v místě, kde se má na pozemku p. č. Z nacházet vodní zdroj, k jehož zabezpečení ochranné pásmo slouží. Vodoprávní úřad se tak nemohl kvalifikovaně vyjádřit k návrhu stěžovatelky, aby bylo ochranné pásmo kvůli neexistenci chráněného vodního zdroje zrušeno.

B. Vyjádření úřadu

Vodoprávní úřad se k mé zprávě o šetření vyjádřil dne 26. 7. 2017³. Sdělil, že podle jeho evidence bylo na pozemku p. č. W stanoveno ochranné pásmo vodního zdroje I. stupně. Vodoprávní úřad provedl podrobnou rekognoskaci terénu a vodní zdroj lokalizoval na souřadnicích XXXXXXXXXXXX, tedy na pozemku p. č. W⁴. Po porovnání výsledků místního šetření s územně plánovací dokumentací vodoprávní úřad zjistil, že ochranné pásmo I. stupně, které bylo rozhodnutím Okresního úřadu Prachatice v roce 1993 zřízeno, je v územním plánu obce B. zakresleno chybně. Sdělil, že územní plán bude tedy zřejmě již před koncem roku 2017 pozměněn, aby v něm bylo ochranné pásmo I. stupně zakresleno na pozemku p. č. W, uvnitř ochranného pásma II. stupně.

Informoval mě, že ochranné pásmo I. stupně bude na pozemku p. č. W do 31. 8. 2017 oploceno. Na oplocení budou umístěny informační cedule „Ochranné pásmo vodního zdroje I. stupně“ a „Nepovolaným vstup zakázán“.

Doplnil, že rozhodnutím Okresního úřadu Prachatice bylo v roce 1993 zřízeno rovněž ochranné pásmo II. stupně a že jeho rozsah a podmínky zůstávají v platnosti.

1 Všechny zde uvedené pozemky se nachází v tomto katastrálním území, proto již v dalším textu nebudu jeho název uvádět.

2 Rozhodnutí Okresního úřadu Prachatice ze dne 26. 1. 1993, č. j. Vod 231/2-163/93.

3 Sdělení Městského úřadu Vimperk ze dne 26. 7. 2017, č. j. MUVPK-ŽP 20056/17-LAJ.

4 Tento pozemek je ve vlastnictví pana B., aaa.

Dopisem, který mi byl doručen dne 9. 8. 2017, se k mé zprávě o šetření vyjádřila rovněž stěžovatelka. Sdělila, že podle výkresu územního plánu obce B. (obr. 1) by mělo ochranné pásmo vodního zdroje II. stupně pokrývat celou plochu bývalého pozemku p. č. W, mj. tedy i současné pozemky p. č. W, Z a X. Tento zákres je však v rozporu se snímkem pozemkové mapy (obr. 2), který byl v roce 1992 k žádosti o stanovení ochranného pásma vodního zdroje přiložen. Podle snímku pozemkové mapy totiž ochranné pásmo II. stupně nepřekračuje hranici, která vede mezi současným pozemkem p. č. W a pozemky p. č. Z a X. Ochranné pásmo II. stupně se tedy na současném pozemku p. č. W nenachází a v územním plánu je zakresleno chybně.

Obr. 1

Obr. 2

Podle stěžovatelky navíc nikdy neexistoval vodní zdroj, který měl být ochranným pásmem zabezpečen. Na pozemku p. č. W se nenachází kopaná studna s náběrovými šachtami, k níž se mělo ochranné pásmo vztahovat. Nachází se zde pouze revizní šachta, z níž Zemědělské družstvo C. odebírá zdravotně závadnou povrchovou vodu. Tento vodní zdroj není k zásobování pitnou vodou využitelný. Není proto důvod, aby byl vodní zdroj zabezpečen ochranným pásmem, a pokud již bylo ochranné pásmo zřízeno, mělo by dojít k jeho zrušení.

C. Závěrečné hodnocení

Opatření, která vodoprávní úřad po obdržení mé zprávy o šetření učinil, nemohu zatím považovat za dostatečná. Podle § 18 odst. 2 zákona o veřejném ochránci práv⁵ proto vydávám toto své závěrečné stanovisko, jehož součástí je můj vlastní návrh opatření, která by měl vodoprávní úřad učinit.

Zakreslení ochranného pásma vodního zdroje v územním plánu musí vycházet a korespondovat s rozhodnutím, resp. opatřením obecné povahy, kterým příslušný úřad ochranné pásmo stanovil.

Vodoprávní úřad uvedl, že ochranné pásmo I. stupně je v územním plánu obce B. zakresleno chybně, a územní plán by měl být proto upraven tak, aby ochranné pásmo I. stupně bylo zaneseno na pozemku p. č. W. S takovým postupem však nemohu souhlasit. **Ochranné pásmo I. stupně se na pozemku p. č. W nenachází a zřízeno zde nebylo.** V tomto ohledu je výkres územního plánu (obr. 1) správný. Důkazem je snímek pozemkové mapy (obr. 2), který byl podkladem rozhodnutí Okresního úřadu Prachatice z roku 1993. Právě toto rozhodnutí je pro existenci a umístění ochranného pásma směrodatné (viz níže). Poloha ochranného pásma I. stupně v územním plánu sice vykazuje určité odlišnosti oproti snímku pozemkové mapy, ne však, pokud jde o zásah do pozemku p. č. W.

Nesprávně je v územním plánu zakresleno ochranné pásmo II. stupně. Jeho rozloha v územním plánu přesahuje rozlohu vymezenou ve snímku pozemkové mapy, na jehož základě bylo rozhodnutí z roku 1993 vydáno.

⁵ Zákon č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv. Právní předpisy jsou veřejně dostupné na internetových stránkách Portálu veřejné správy na adrese www.portal.gov.cz.

Podle § 19 odst. 1 vodního zákona z roku 1973⁶ byla ochranná pásma vodních zdrojů stanovována rozhodnutím vodohospodářských orgánů. Je to tedy právě rozhodnutí z roku 1993, z něhož existence ochranného pásma I. stupně vychází. Zákres v územním plánu nemá na vznik či podobu ochranného pásma vliv, a změnou územního plánu obce B. proto k „přemístění“ ochranného pásma I. stupně nedojde. I po případné změně územního plánu by se toto ochranné pásmo nacházelo v místě, kde bylo rozhodnutím z roku 1993 zřízeno, tedy na pozemku p. č. Z.

Zde ovšem není k jeho existenci důvod, neboť vodní zdroj, který měl být ochranným pásmem chráněn, se na daném místě nenachází. Vodní zákon z roku 2001⁷ pamatuje na tuto situaci v § 30 odst. 1 a 9, kde hovoří o tom, že „vodoprávní úřad může ze závažných důvodů ochranné pásmo změnit, popřípadě je zrušit“, a že „odpadne-li důvod ochrany, vodoprávní úřad z vlastního podnětu nebo na návrh rozhodne o zrušení ochranného pásma“. Ochranné pásmo je tzv. opatřením obecné povahy, a i jeho změna či zrušení bude proto uskutečňována podle pravidel pro vydání opatření obecné povahy. Odborná literatura uvádí, že: „V případě změny nebo zrušení dosavadního ochranného pásma stanoveného podle právních předpisů před 1. 8. 2010 je nutné ochranné pásmo změnit nebo zrušit opatřením obecné povahy.“⁸ Na ochranné pásmo, zřízené podle vodního zákona z roku 1973, se hledí, jako by bylo stanoveno podle vodního zákona z roku 2001, včetně podmínek pro jeho změnu a zrušení.⁹

Ačkoliv tedy vnímám potřebu vodoprávního úřadu řešit polohu ochranného pásma I. stupně, které neposkytuje ochranu žádnému vodnímu zdroji, toto řešení nebude zajištěno změnou územního plánu a „překreslením“ ochranného pásma I. stupně z pozemku p. č. Z na pozemek p. č. W. **Řešení může být zajištěno jen zákonem stanoveným způsobem, tj. zrušením ochranného pásma I. stupně na pozemku p. č. Z.**

Za současné situace považuji za problematickou i existenci ochranného pásma II. stupně. Prvním důvodem je, že toto ochranné pásmo, jak bylo rozhodnutím z roku 1993 stanoveno, nepokrývá celou oblast, z níž by mohlo ohrožení vodního zdroje na pozemku p. č. W vzejít. Tento vodní zdroj se totiž nenachází uvnitř, nýbrž vně ochranného pásma II. stupně. Druhým důvodem je pak **dosud nevyjasněná otázka, zda vůbec vodní zdroj na pozemku p. č. W zabezpečení v podobě ochranného pásma vyžaduje.** Stěžovatelka např. uvádí, že se jedná pouze o revizní šachtu melioračního díla, která není pro zásobování pitnou vodou využitelná. Užívána má být pro odběr znečištěné vody povrchové. Že je odběrová šachta na pozemku p. č. W určena k jímání povrchové vody,

6 Zákon č. 138/1973 Sb., o vodách (vodní zákon).

7 Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách (vodní zákon).

8 Str. 99 in HORÁČEK, Zdeněk a kol. *Vodní zákon: s aktualizovaným podrobným komentářem po roce účinnosti nového občanského zákoníku k 15. 3. 2015*. III. vydání. Praha: Soudy, 2015. Paragrafy do kapsy. ISBN 978-80-86846-57-6.

9 Čl. II odst. 2 zákona č. 150/2010 Sb., kterým se mění zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.

potvrzuje ve svém posudku i RNDr. C¹⁰. Podle § 30 odst. 1 vodního zákona z roku 2001 je přitom existence ochranného pásma odůvodněna jen v případě, že to vyžaduje „ochrana vydatnosti, jakosti a zdravotní nezávadnosti zdrojů podzemních nebo povrchových vod využívaných nebo využitelných pro **zásobování pitnou vodou** s průměrným odběrem více než 10 000 m³ za rok a zdrojů podzemní vody pro **výrobu balené kojenecké vody nebo pramenité vody**“.

Vzhledem k tomu, že ochranné pásmo na pozemku p. č. W je nezbytné zrušit, považuji za vhodné, aby vodoprávní úřad řešil současně i ochranné pásmo II. stupně a posoudil, zda je k jeho další existenci v současných místech důvod, tj. zda jsou podle § 30 odst. 1 vodního zákona z roku 2001 splněny podmínky, které existenci ochranného pásma odůvodňují.

D. Opatření k nápravě

Městskému úřadu Vimperk navrhuji, aby:

- (A) Podle § 172 odst. 1 správního řádu¹¹ zahájil řízení o zrušení či změně ochranného pásma vodního zdroje I. stupně za účelem jeho odstranění z pozemku p. č. Z.
- (B) Posoudil, zda ochranné pásmo vodního zdroje II. stupně na pozemcích p. č. Z a X naplňuje účel, stanovený § 30 odst. 1 vodního zákona z roku 2001. Pokud nikoliv, navrhuji, aby vodoprávní úřad v řízení, které podle bodu (A) zahájí, rozhodl rovněž o odstranění ochranného pásma vodního zdroje II. stupně, které se na pozemcích p. č. Z a X nachází.

Závěrečné stanovisko zasílám starostovi města Vimperk a žádám, aby mi podle ustanovení § 20 odst. 1 zákona o veřejném ochránci práv sdělil, zda Městský úřad Vimperk provedl mnou navržená opatření k nápravě. Odpověď očekávám ve lhůtě 60 dnů od doručení stanoviska.¹² Stanovisko zasílám také stěžovateli.

Pokud Městský úřad Vimperk nepřijme navržená opatření k nápravě nebo provedená opatření nebudu považovat za dostatečná, podle ustanovení § 20 odst. 2 zákona o veřejném ochránci práv vyrozumím nadřízený úřad.

V Brně dne 30. srpna 2017

JUDr. Stanislav Křeček
zástupce veřejné ochránkyně práv

¹⁰ Posouzení geologických a hydrogeologických poměrů v lokalitě E č. bbb, ze srpna 2016, vypracované RNDr. C, yyy.

¹¹ Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád.

¹² Lhůtu 30 dnů, danou § 20 odst. 1 zákona o veřejném ochránci práv, si s ohledem na právní i skutkovou obtížnost případu dovoluji prodloužit na dvojnásobek.